

EMBARGO 27.10.2023 klo 7.00

Kauppakamarikysely: Kielitaitovaatimukset rajoittavat kansainvälisten osaajien rekrytointia – 71 prosenttia yrityksistä ei ole valmis vaihtamaan työpaikkakieltä englanniksi

Kauppakamarikyselyn mukaan noin 62 prosenttia yrityksistä on harkinnut tai voisi harkita kansainvälisen osaajan rekrytoimista tai vuokraamista. 59 kuvailee kokemustaan kansainvälisen osaajan rekrytoinnista positiiviseksi tai erittäin positiiviseksi. Enemmistöä yrityksistä kuitenkin askarruttaa, miten toimia monikielisenä ja monikulttuurisena työyhteisönä. 58 prosenttia yrityksistä kertoo, ettei ole rekrytoinut tai vuokrannut ulkomaisia osaajia, sillä työtehtävässä vaaditaan äidinkielen tasoista suomen kielen osaamista.

Kansainvälisiä osaajia jo palkanneista yrityksistä yli puolet arvioi kokemuksensa positiiviseksi ja vain kahdeksan prosenttia arvioi kokemuksen negatiiviseksi. "Kokemukset kansainvälisistä osaajista ovat pääsääntöisesti erittäin hyvät. Toivon tämän rohkaisevan niitäkin yrityksiä, jotka eivät vielä ole rekrytoineet ulkomaisia työntekijöitä", sanoo Keskuskauppakamarin varatoimitusjohtaja Johanna Sipola.

"Yritykset Pohjois-Karjalassa ovat selkeästi muuta maata halukkaampia käyttämään ulkomaista työvoimaa. Ulkomaisen osaajan hankkimista on harkinnut tai voisi harkita peräti 79 prosenttia. Myös kokemukset rekrytoinnista ovat olleet todella positiivisia. Jopa 80 prosenttia yrityksistä kuvailee kokemustaan kansainvälisen osaajan rekrytoinnista positiiviseksi tai erittäin positiiviseksi. Negatiivisia kokemuksia kansainvälisen osaajan rekrytoinnista ei ollut kertynyt lainkaan. Hyvä asenne ja tahto sekä positiiviset kokemukset ennakoivat suuria mahdollisuuksia vastata vakavaan osaajapulaaan," kertoo Pohjois-Karjalan kauppakamarin toimitusjohtaja Antti Toivanen

Kyselyn mukaan 34 prosenttia yrityksistä kokee valmiutensa rekrytointiin tai vuokraamiseen olevan hyvät tai erittäin hyvät. 29 prosenttia kuvailee valmiuksiaan kuitenkin erittäin heikoiksi tai heikoiksi.

Keskeisimmiksi puutteiksi rekrytointivalmiuksiin nousevat erityisesti kielitaitoon ja rekrytointiprosessiin liittyvät kysymykset. 33 prosenttia yrityksistä arvioi, ettei heillä ole mahdollisuuksia tarjota kielikoulutusta kansainväliselle osaajalle ja 28 prosenttia yrityksistä kertoo, ettei englannin kielen käyttäminen tunnu luonteelta työyhteisössä.

24 prosenttia vastaajista ei tiedä mistä löytäisi kansainvälisiä osaajia ja 22 prosenttia ei osaa arvioida kansainvälisten osaajien aiempaa osaamista. "Osaajapulaa helpottaminen vaatii, että yritysten osaamista ja valmiuksia toteuttaa kansainvälisiä rekrytointeja kehitetään. Yritykset tarvitsevat koulutusta sekä tietoa eri viranomaisilta ja toimijoilta. On myös tärkeää, että tuomme esiin positiivisia ja onnistuneita kokemuksia kansainvälisistä rekrytoinneista, joita on paljon", sanoo Keskuskauppakamarin varatoimitusjohtaja Johanna Sipola.

Englannin kielen taito yrityksissä hyvällä tasolla, mutta työpaikkakielen vaihtoa epäröidään

58 prosenttia yrityksistä sanoo, ettei ole rekrytoinut tai vuokrannut ulkomaisia osaajia, sillä työtehtävässä vaaditaan äidinkielen tasoista suomen kielen osaamista.

Yrityksiltä kysyttiin myös, vaatiiko yrityksen asiakas tai yhteistyötaho äidinkielen tasoista suomen tai ruotsin kielen taitoa. Lähes puolet vastaajista kertoi, että äidinkielen tasoista suomen tai ruotsin kielen taitoa vaaditaan aina ja 38 prosenttia vastasi sitä tarvittavan joskus. Vain 13 prosenttia arvioi, ettei taitoa vaadita koskaan.

"Edelleen suurin este työllistyä Suomeen on heikko suomen kielen taito. Kielikoulutusten tarjontaa on monipuolistettava ja kasvatettava. Esimerkiksi kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kielikoulutusta on

lisättävä. Tarvitsemme kuitenkin myös joustavuutta tiukoista kielitaitovaatimuksista työpaikoilla”, sanoo Sipola.

Englannin kielen taito näyttää kyselyn mukaan olevan yrityksissä kuitenkin hyvällä tasolla. 79 prosenttia kertoi yrityksensä henkilöstön englannin kielen taidon olevan hyvä tai erinomainen. Yrityksistä 22 prosenttia on vaihtanut tai olisi valmis vaihtamaan työpaikkakielen englanniksi kokonaan tai osittain. 71 prosenttia ei olisi tähän kyselyn mukaan valmis.

”Pohjois-Karjalassa 26 prosenttia yrityksistä on vaihtanut tai olisi valmis vaihtamaan työpaikkakielen englanniksi kokonaan tai osittain. Aiemmin julkaistun osaajakyselyn perusteella 74 prosenttia yrityksistä Pohjois-Karjalassa arvioi osaajapulan olevan keskeinen este yritysten kasvulle ja kehittämiselle. Yritykset ovat halukkaita ratkaisemaan tämän ongelman ja aktivoituneet rekrytoimalla kansainvälisiä osaajia”, iloitsee Toivanen.

”Kokemukset kansainvälisten osaajien rekrytoinneista ovat olleet enimmäkseen positiivisia ja haluamme kannustaa työpaikkoja kansainvälisten osaajien rekrytointiin kielitaitoon liittyvistä epäroinneista huolimatta. Työyhteisö on usein paras paikka oppia työelämän kielitaitoa ja se palvelee kansainvälisiä osaajia myös kotoutumisessa”, sanoo Sipola.

Yritykset tarvitsevat tukea kansainvälisten osaajien kielikoulutuksiin ja palkkaukseen

Yrityksiltä kysyttiin myös, millaista apua ne tarvitsisivat kansainvälisten osaajien rekrytoimiseen tai vuokraamiseen. Vastajat sanovat tarvitsevansa taloudellista tukea palkkaukseen ja kielikoulutuksiin, apua kansainvälisen työntekijän työn ulkopuolisten asioiden hoitamiseen ja 23 prosenttia tarvitsisi koulutusta tai ohjausta kansainväliseen rekrytointiin.

Keskeisimpänä tahona avun tarjoamiseen kansainvälisten osaajien rekrytoinnissa yritykset pitävät työllisyyspalveluja (59,7%), ammatillisia oppilaitoksia (28,5%) ja henkilöstöpalvelualan yrityksiä (27,6%).

Kauppakamarien osaajakysely tehtiin 6.-11.9.2023 ja siihen vastasi 1154 yritystä eri toimialoilta eri puolilta Suomea. Kyselyn aineisto on kerätty sähköpostitse kauppakamarien jäsenyrityksiltä. Kyselyyn on voinut vastata yhden kerran jäsenyritystä kohden.

Lisätietoja: Toimitusjohtaja Antti Toivanen, p. 050-327 7732, antti.toivanen@kauppakamari.fi